Ed. **444. Nefndarálit** [129. mál]

um frv. til l. um breyt. á l. nr. 75 14. sept. 1981, um tekjuskatt og eignarskatt, sbr. l. nr. 21 23. mars 1983, um breyt. á þeim lögum.

Frá meiri hl. fjárhags- og viðskiptanefndar.

Þessu frumvarpi var breytt í neðri deild í samræmi við breyttar forsendur fjárlaga um 4% meðalhækkun launa á árinu 1984 í stað 6% áður, enda stefnt að því að skattbyrði tekjuskatts til ríkisins haldist óbreytt milli áranna 1983 og 1984.

Nú liggur fyrir að meðalhækkun launa verður 6,5—7% á yfirstandandi ári. Því er nú gert ráð fyrir 19,5% hækkun brúttótekna á mann milli áranna 1983 og 1984 í stað 16,5% skv. forsendum fjárlaga.

Í samræmi við þá stefnu ríkisstjórnarinnar að skattbyrði skuli haldast óbreytt milli áranna 1983 og 1984, eins og áður segir, flytur meiri hl. nefndarinnar brtt. á sérstöku þskj. við frv. eins og það liggur nú fyrir á þskj. 364. Þær fela í sér þá breytingu eina frá frumvarpinu eins og það var fyrst lagt fram að afsláttur til tekjuskatts nemur nú 29 500 í stað 29 350 áður.

Á fskj. I og II eru birtar spár Þjóðhagsstofnunar um verðlag, tekjur og kaupmátt á árinu 1984 og útreikningar Reiknistofnunar Háskólans um heildarálagningu skatta 1984. Liður III sýnir álagninguna eins og hún er metin miðað við brtt. meiri hl. nefndarinnar. Á fskj. III eru sýnd samanburðardæmi við álagningu 1983.

Meiri hl. leggur til að frv. verði samþykkt með þeim breytingum sem gerðar eru till. um á sérstöku þskj.

Alþingi, 14. mars 1984.

Ey. Kon. Jónsson, form.

Lárus Jónsson, frsm.

Tómas Árnason.

Valdimar Indriðason.

Fylgiskjal I.

Verðlag, tekjur og kaupmáttur 1983—1984.

Breytingar á ári í prósentum.

	Áætlun 1983 %	Spá 1984		
		Þjóðhags-áætlun í október 1983 %	Spá í janúar 1984 m.v. forsendur fjárlaga[1]) %	Endurskoðuð spá í febrúar m.v. nýgerða kjarasamninga %
I. Meðalbreyting milli ára				
Kauptaxtar	49,4	15,0	13,0	16,5
Önnur tekjuáhrif[2])	4,5	4,3	2,7	2,7
Atvinnutekjur í heild	56,1	20,0	16,0	19,5
Aðrar tekjur	72,0	25,0	22,0	26,0
Brúttótekjur alls	59,2	21,0	17,5	20,5
Ráðstöfunartekjur í heild	59,8	19,0	16,0	20,0
Verðlag einkaneyslu	81,0	26–27	26–27	27–28
Framfærsluvísitalan	84,3	26–27	26–27	27–28
Kaupmáttur miðað við verðlag einkaneyslu				
Kauptaxtar	–17,5	–9	–10½	–8½
Ráðstöfunartekjur í heild	–11,7	–6	–8	–6
Ráðstöfunartekjur á mann	–12,6	–7	–9	–7
II. Breyting yfir árið[3])				
Kauptaxtar	32,7	9½[4])	6½[4])	11
Meðalgengi	60,9	3	5	5
Innflutningsverð í krónum	61,0	6	8	8
Framfærsluvísitalan	76,1	9–10	8–9	11
Þ.a. eldri tilefni til verðbreytinga, hitaveita o.fl.	—	1–2	1–2	1–2

Athugasemdir:

1) Sbr. Ágrip úr þjóðarbúskapnum nr. 1, janúar 1984.

2) Fjölgun á vinnumarkaði, breytingar á atvinnuþátttöku, vinnutími, áhrif ýmissa sérákvæða og einstaklingsbundinna kjarabreytinga, tekjur sjóðanna, bænda, sjálfstæðra atvinnurekenda o.fl.

3) Hér eru sýndar tölur um breytingar frá upphafi til loka árs. Ársfjórðungslegar breytingar verðlags og gengis væru sem næst einum fjórða af þessum tölum, en dæmin eru ekki hugsuð sem nákvæmar skrár um breytingar innan ársins.

4) Rétt er að vekja sérstaka athygli á því að í forsendum þjóðhagsáætlunar var gert ráð fyrir að hækkun taxta frá árslokum 1983 til meðaltals 1984 yrði um 6%, en það svarar til 9—10% hækkunar á árinu öllu. Hins vegar var í forsendum fjárlaga gert ráð fyrir að hækkun frá áramótum til meðaltals 1984 yrði 4% sem aftur svarar til 6—7% hækkunar á árinu öllu. Nýgerðir kjarasamningar fela í sér 6½—7% hækkun frá árslokum 1983 til meðaltals 1984 sem svarar til um 11% hækkunar frá upphafi til loka ársins 1984.

Fylgiskjal II.

Skattar 1984. Skýrsla 2: Um útreikning á heildarálagningu skv. frv. fyrir árið 1984.

Reiknistofnun Háskólans.
1. mars 1984.

Eftirfarandi töflur sýna áætlaða heildarálagningu skatta 1984 miðað við þrenns konar forsendur um meðalhækkun tekna milli áranna 1983 og 1984.

Meginforsendur eru þær að allir tekjustofnar hafi hækkað að meðaltali um 54% milli áranna 1982 og 1983 og að framteljendum fjölgi um 1% milli áranna 1983 og 1984. Í samræmi við markmið ríkisstjórnarinnar er tekið mið af álagningu 1983 og stefnt að óbreyttri skattbyrði 1984. Fyrsti dálkur sýnir því álagða skatta 1983, hækkaða um sama hlutfall og sem nemur hinni áætluðu tekjuhækkun. Þá er sýnd áætlun um álagningu samkvæmt þremur tillögum: upphaflegu stjórnarfrumvarpi (I), breytingartillögum stjórnarliða á þingi (II) og að lokum samkvæmt nýrri tillögu (III). Þessi nýja tillaga gerir þá einu breytingu á upphaflega frumvarpinu að afsláttur til tekjuskatts nemur 29 500 kr. í stað 29 350 kr. samkvæmt frumvarpinu. Upphæðir eru í millj. kr.

I. Tekjuhækkun 20,0%

	Skattar 1983 hækkaðir	Tillaga um skattkerfi 1984
Álagður tekjuskattur	3005	3142
-barnabætur	-695	-710
-nýttur afsláttur	-275	-399
Sjúkratryggingagjald	104	132
Samtals, nettó	2139	2165

II. Tekjuhækkun 16,5%

	Skattar 1983 hækkaðir	Tillaga um skattkerfi 1984
Álagður tekjuskattur	2917	3057
-barnabætur	-675	-710
-nýttur afsláttur	-267	-406
Sjúkratryggingagjald	101	132
Samtals, nettó	2076	2070

III. Tekjuhækkun 19,5%

	Skattar 1983 hækkaðir	Tillaga um skattkerfi 1984
Álagður tekjuskattur	2992	3126
-barnabætur	-692	-710
-nýttur afsláttur	-274	-403
Sjúkratryggingagjald	104	132
Samtals, nettó	2130	2145

Eins og fram kemur í töflunni virðist upphaflega frumvarpið skjóta yfir markið. Þetta á sér einkum þá skýringu að ekki var vitað um hver yrði almenn útsvarsprósenta. Var gengið út frá sömu prósentum og 1983. Ofangreindir reikningar miðast þó við lækkun útsvarsprósentu úr 11,88% í 11,00% og aðrar í sama hlutfalli. Þessi lækkun sparar ríkinu um 20 millj. kr.

Í tillögu II var á hinn bóginn tekið tillit til umræddrar lækkunar útsvarsprósentu og reyndar ríflega það. Sama gildir um tillögu III.

Fylgiskjal III.

Samanburður við álagningu 1983.

Fjármálaráduneytid 2. Mars 1984

Samanburdur á skattkerfum — Allar upphædir í Þús. kr.

Tilr.kerfi: Upph.l. frv. m.v. 19,5%

Vidm.kerfi: Alagning 1983

Tilr. skrá: GLAE2 — Vidm. skrá: V195

Allir eru teknir med.

Heildarskattar = Tekjuskattur − Afsláttur − Barnabætur + Sjúkratr.gj.

Tilraunakerfi (upphædir í krónum) :

Tekjur:	Hækkun:	1983 – 1984	19.5%
Tekjuskattur:	Stigi:	0 – 170000	23.00%
		170000 – 340000	32.00%
		340000 –	45.00%
	Afsláttur annars hjóna:		29500
	vegna barna:		0
	Afsláttur einhleypings:		29500
	Afsláttur einst. for.:		29500
	vegna barna:		0
	Nýting ónýtts afsláttar:	SJK, UTS, EIGN	
	Fastur frádráttur:		10.0%
	Lágm.frádr. hvors hjóna:		0
	Lágm.frádr. einhleypings:		28000
	Lágm.frádr. einst. for.:		49000
	Prósenta vaxtafrádráttar:		0
	Þak á vaxtafrádrætti:		127500
Barnabætur:		Hjón	Einst. for.
	1. Barn:	6000	12000
	Önnur börn:	9000	12000
	Vidbót v. yngri barna:	6000	6000
Sjúkratryggingagjald:	Stigi:	0 – 237000	0.0%
		237000 –	2.0%
Eignarskattur:	Skattfrjáls eign:		780000
	Skattprósenta:		0.95%
Útsvar:	Breyting útsvars:		-8.00%
	Afsláttur:		1800
	Afsláttur v.barna:		360
	Vidb.afsl.frá og med 4.barni:		360

Fjármálaráduneytid 2. Mars 1984

Samanburdur á skattkerfum

Tilr.kerfi: Upph.l. frv. m.v. 19,5%
Vidm.kerfi: Alagning 1983
Tilr. skrá: GLAE2 Vidm. skrá: V195

Allar upphædir í þús. kr.
Heildarskattar =
Tekjuskattur - Afsláttur
- Barnabætur + Sjúkratr.gj.

Hjón samtals (bls 2+3+4+5)

Versar tekjur 1983	Medal- tekjur	Fjöldi framt.	Heildarsk. ad medaltali Vidm. kerfi	Heildarsk. ad medaltali Tilr. kerfi	Breyting skatta frá vidmidun	Breyting skatt-byrdi	Fjöldadreifing -2.0%	-2.0% / -1.0%	-1.0% / -0.5%	-0.5% / 0.0%	0.0% / 0.5%	0.5% / 1.0%	1.0% / 2.0%	2.0% / 5.0%	5.0%
50	21.2	217	-8.7	-8.7	-0.1	-0.2	*	*	*	*	144		*		
100	83.7	268	-8.5	-8.8	-0.3	-0.2		*	*	*	103				
150	128.8	1188	-11.8	-13.1	-1.4	-0.9	144	*	351	237	361				
200	177.8	2915	-12.9	-15.2	-2.3	-1.1	630	475	434	723	651				
250	223.9	3215	-14.5	-20.1	-5.6	-2.1	2295	248	217	330	*		*	*	
300	276.9	4218	-6.3	-11.6	-5.3	-1.6	796	3277	*	*	*			*	*
350	325.4	4786	2.0	-1.6	-3.6	-0.9	113	2129	2171	299	*	*	*		*
400	375.4	6265	10.3	8.2	-2.1	-0.5	*	672	2202	3163	155			*	*
450	425.3	5862	22.2	21.9	-0.4	-0.1		144	589	2915	2171	*			*
500	474.8	6048	34.0	35.0	0.9	0.2		*	155	1147	4156	485		*	
600	543.1	7382	52.4	55.8	3.4	0.5			*	578	2688	3597	475	*	
700	642.6	3484	82.5	90.1	7.6	1.0			*	*	382	1292	1695	*	
800	742.0	1447	121.1	134.7	13.6	1.5					*	103	1168	155	
900	841.0	703	151.2	169.0	17.8	1.8					*	*	372	268	
1000	941.0	330	193.2	227.3	34.1	3.0							*	237	*
--->	1293.8	351	308.9	352.6	43.7	2.8					*		*	320	
Samt.	421.9	48686	29.0	29.7	0.7	-0.2	4021	7144	6317	9604	10969	5552	3877	1064	134

Einhleypir

Versar tekjur 1983	Medal- tekjur	Fjöldi framt.	Heildarsk. ad medaltali Vidm. kerfi	Heildarsk. ad medaltali Tilr. kerfi	Breyting skatta frá vidmidun	Breyting skatt-byrdi	Fjöldadreifing -2.0%	-2.0% / -1.0%	-1.0% / -0.5%	-0.5% / 0.0%	0.0% / 0.5%	0.5% / 1.0%	1.0% / 2.0%	2.0% / 5.0%	5.0%
50	25.1	8617	-0.8	-0.8	0.0	-0.1	*	*	506	951	6910	124	*	*	
100	76.7	14607	-3.5	-3.9	-0.4	-0.5	124	1075	5296	4975	3124			*	
150	123.9	14358	-4.3	-6.3	-2.1	-1.4	4696	3496	2741	1934	1365	*	*	*	*
200	174.5	10427	4.0	2.3	-1.7	-0.8	134	4489	5213	*	331		*	*	124
250	222.5	7696	15.0	14.7	-0.3	-0.1	*	155	1034	3900	2555				*
300	272.9	5017	27.6	29.6	2.0	0.6			*	486	1293	2875	289		*
350	321.7	2865	38.5	42.8	4.3	1.1				*	341	548	1893		*
400	372.2	1551	53.4	58.4	5.0	1.1					*	227	1282		
450	422.2	817	65.7	74.6	8.9	1.8						*	703		*
500	470.9	320	84.2	93.2	9.0	1.6						*	289	*	
600	537.4	237	108.3	120.7	12.4	1.9							103	134	
700	637.8	144	143.6	161.8	18.3	2.4							*	113	
800	736.2	31	188.9	214.6	25.7	2.9								*	
900	857.9	31	234.9	268.6	33.6	3.3								*	
1000	914.0	10	257.3	294.2	36.9	3.4								*	
--->	1647.1	31	544.6	629.0	84.3	3.9								*	
Samt.	154.9	66766	7.9	7.8	-0.1	-0.4	5038	9227	14845	12351	15962	3910	4665	527	237

Fjármálaráduneytid 2. Mars 1984

Samanburdur á skattkerfum

Tilr.kerfi: Upph.l. frv. m.v. 19,5%
Vidm.kerfi: Álagning 1983
Tilr. skrá: GLAE2 Vidm. skrá: V195

Allar upphædir í Þús. kr.
Heildarskattar =
Tekjuskattur - Afsláttur
- Barnabætur + Sjúkratr.gj.

Einstædir foreldrar samtals (bls 10+11)

Versar tekjur 1983	Medal- tekjur	Fjöldi framt.	Heildarsk. ad medaltali Vidm. kerfi	Heildarsk. ad medaltali Tilr. kerfi	Breyting skatta frá vidmidun	Breyting skatt-byrdi	Fjöldadreifing -2.0%	-2.0% / -1.0%	-1.0% / -0.5%	-0.5% / 0.0%	0.0% / 0.5%	0.5% / 1.0%	1.0% / 2.0%	2.0% / 5.0%	5.0%
50	24.6	439	-19.7	-20.8	-1.1	-7.3	353	*							
100	76.2	685	-22.3	-23.9	-1.6	-1.7	139	493	*		*				
150	125.2	1018	-24.5	-28.1	-3.6	-2.4	610	375	*						
200	173.7	1232	-16.3	-20.1	-3.8	-1.9	514	707	*						
250	221.4	1061	-6.7	-8.9	-2.3	-0.9		257	675	128					
300	274.8	664	8.3	8.3	0.0	0.0			*	257	321	*			
350	321.4	364	22.3	24.7	2.4	0.6				*	*	225	*		
400	372.9	128	32.5	35.8	3.3	0.7				*	*	*	*		
450	423.8	75	46.2	50.7	4.5	0.9					*	*	*		
500	473.2	32	67.1	74.7	7.6	1.3						*	*		
600	512.7	10	62.6	68.4	5.8	0.9						*			
700	0.0	0	0.0	0.0	0.0	0.0									
800	0.0	0	0.0	0.0	0.0	0.0									
900	0.0	0	0.0	0.0	0.0	0.0									
1000	0.0	0	0.0	0.0	0.0	0.0									
--->	0.0	0	0.0	0.0	0.0	0.0									
Samt.	182.0	5712	-9.1	-10.9	-1.8	-1.7	1618	1918	825	428	439	364	117	0	0

Allir framteljendur (bls 7+8+9+12)

Versar tekjur 1983	Medal- tekjur	Fjöldi framt.	Heildarsk. ad medaltali Vidm. kerfi	Heildarsk. ad medaltali Tilr. kerfi	Breyting skatta frá vidmidun	Breyting skatt-byrdi	Fjöldadreifing -2.0%	-2.0% / -1.0%	-1.0% / -0.5%	-0.5% / 0.0%	0.0% / 0.5%	0.5% / 1.0%	1.0% / 2.0%	2.0% / 5.0%	5.0%
50	20.8	23327	-6.1	-6.3	-0.2	-1.7	3510	1615	2629	2836	10944	880	476	434	
100	76.6	29291	-6.9	-7.8	-0.9	-0.9	3251	4856	9391	6170	5611			*	
150	123.9	29829	-6.1	-8.6	-2.5	-1.7	12704	8738	3271	2878	2039	*	*	*	*
200	174.4	22074	1.4	-0.8	-2.1	-1.0	2195	7786	10436	1014	362	*	*	103	155
250	223.7	18782	10.8	9.8	-1.1	-0.4	1346	1905	2609	6916	5736	144	*	*	*
300	274.3	14412	21.3	21.9	0.6	0.2	248	1718	931	1615	2785	6440	621		*
350	323.5	10902	30.5	33.0	2.5	0.6	*	424	1014	1387	1480	1677	4824	*	*
400	372.6	7661	42.5	45.7	3.1	0.7	*	*	352	1232	869	1107	3965	*	*
450	423.2	5011	56.9	61.6	4.8	0.9		*	*	631	890	693	2660		*
500	473.1	3054	72.2	78.3	6.1	1.1		*	*	289	414	724	1511	*	
600	544.7	2930	92.5	101.6	9.1	1.4				144	331	393	1159	911	
700	640.9	1490	126.2	140.8	14.6	1.9			*	*	*	144	528	745	
800	746.4	507	174.5	196.8	22.4	2.5						*	*	445	
900	851.2	207	196.5	236.9	40.4	3.9							*	165	*
1000	946.2	165	246.2	279.1	32.9	2.9								165	
--->	1387.6	207	405.4	466.4	61.0	3.6				*				196	
Samt.	188.0	169857	11.1	11.2	0.1	-0.7	23296	27158	30741	25149	31496	12259	15893	3447	414